

+2 dod. spec.
+ wyd. no. dzwiczajne

063114/1981

CHCEMY BYĆ wolni

Nr 1
25.5.81

K O M U N I K A T

W Bydgoszczy dnia 8 maja br. został utworzony Regionalny Komitet Obrony Więzionych za Przekonania. Komitet wyłonił prezydium robocze w składzie:

dr Andrzej Piotrowicz - przewodniczący
Piotr Kruczyński - wiceprzewodniczący
Wojciech Reich - wiceprzewodniczący
dr Jan Czajkowski - wiceprzewodniczący
Ryszard Gębczyński - sekretarz
Stanisław Białecki - skarbnik

Komitet postanowił:

- wysłać apel o udział w akcji obrony więzionych za przekonania do znanych przedstawicieli świata nauki i kultury w regionie bydgoskim,
- wydawać biuletyn informacyjno-propagandowy p.t. "Chcemy być wolni",
- opracować i przekazać propozycje działań protestacyjnych przeciwko represjonowaniu za przekonania do wszystkich komitetów obrony więzionych za przekonania,
- skierować do władz państwowych rezolucję w sprawie uwolnienia więźniów politycznych.

U 89541

4. m / 18

DEKLARACJA I APEL

Będziemy współdziałać z Krajową Komisją Koordynacyjną Komitetów Obrony Więzionych za Przekonania oraz z Komitetami regionalnymi, miejskimi i zakładowymi w całym kraju. Naszym doraźnym celem jest doprowadzenie do uwolnienia osób aresztowanych za przekonania. Celem ostatecznym jest spowodowanie trwałego przestrzegania przez Władze PRL wszystkiego co wynika z intencji czwartego punktu Porozumienia Gdańskiego oraz respektowania Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, uchwalonego przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 16.12.1966r. i ratyfikowanego przez Polskę w dniu 3.03.1977r. Artykuł 19 tego Paktu brzmi:

1. Każdy człowiek ma prawo do posiadania bez przeszkód własnych poglądów.
2. Każdy człowiek ma prawo do swobodnego wyrażania opinii, prawo to obejmuje poszukiwania, otrzymywania i rozpowszechniania wszelkich informacji i poglądów bez względu na granice państwowe, ustnie lub drukiem, w postaci dzieła sztuki bądź w jakikolwiek inny sposób według własnego wyboru.
3. Realizacja praw przewidzianych w ustępie 2 niniejszego artykułu pociąga za sobą specjalne obowiązki i specjalną odpowiedzialność. Może ona w konsekwencji podlegać pewnym ograniczeniom, które powinny być jednak wyraźnie przez ustawę przewidziane i które są niezbędne w celu:
 - a/ poszanowania praw i dobrego imienia innych,
 - b/ ochrony bezpieczeństwa państwowego lub porządku publicznego albo zdrowia lub moralności publicznej."

Każdy ma więc prawo nie tylko do swobody przekonań jako własnych myśli /których na szczęście żadne władze kontrolować nie są w stanie/, ale i do rozpowszechniania przekonań.

Rzekoma wina aresztowanych, o których uwolnienie postanawiamy walczyć, polega właśnie na działaniu rozpowszechniającym ich przekonania. Działanie to władze usiłują utożsamić z działalnością szkodliwą dla państwa.

Prosimy MKZ i wszystkich członków NSZZ "Solidarność" w regionie bydgoskim o uznanie naszych celów za własne.

Apelujemy o poparcie i wstępowanie w nasze szeregi tych:

- którzy wrażliwi są na krzywdę bezradnych i bezbronnych,
- którzy wyraźnie widzą i odczuwają różnicę między prawem a bezprawiem ubranym w szaty prawa,
- którzy rozumieją, że wolność przekonań jest warunkiem godności obywatela i niepodległości państwa,
- którzy pragną, by tytuł Obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej brzmiał dumnie.

Opracowaliśmy wstępny program realizacji celów. Mamy nadzieję, że kilkunastoosobowa grupa entuzjastów, za jaką się uważamy, przemieni się rychło w rzeszę pragmatyków działających rozważnie i skutecznie.

Zebrania Komitetu będą odbywały się w środy o godz. 17⁰⁰ w sali MKZ.

Za Regionalny Komitet
Obrony Więzionych za Przekonania

Andrzej Piotrowicz
dr Andrzej Piotrowicz
/Przewodniczący/

I ZJAZD. 9 maja 1981r., w 36 rocznicę zakończenia II wojny światowej, w Politechnice Warszawskiej odbył się I Ogólnopolski Zjazd Regionalnych i Uczelnianych Komitetów Obrony Więźniów Politycznych. Myślą przewodnią Zjazdu było hasło: "Solidarność pomniejszona o jakąkolwiek kategorię ludzi krzywdzonych nie zasługuje na swoje miano".

Otwierając Zjazd, Wojciech Ziemiński powiedział m. in.: "W rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie, spotykamy się na I w historii Polski Zjeździe Komitetów Obrony Więźniów Politycznych, łączymy się myślą z tymi wszystkimi, którzy od 1 i 17 września 1939r. prowadzili walkę o wolną, całą i niepodległą Polskę, którzy ginęli na polu chwały i którzy ginęli śmiercią męczeńską w więzieniach i obozach w latach wojny, a także w latach późniejszych, w okresie stalinowskim. Łączymy się z wszystkimi więzionymi, aby Polska nie była krajem więźniów politycznych!"

Obrodam przewodniczył Seweryn Jaworski - vice prezes regionu "Mażowsze" NSZZ "Solidarność" oraz Dariusz Kobzdej - przewodniczący gdańskiego Komitetu Więzionych za Przekonania i Bogdan Giermek - przedstawiciel lubelskiego Międzyuczelnianego Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania.

Przebieg obrad:

- o "Genezie komitetów obrony więźniów politycznych w PRL" mówił Dariusz Kobzdej;
- o "Więziennictwie w PRL" mówił red. Emil Morgiewicz;
- adwokaci: Jan Olszewski i Andrzej Grabiński przedstawili przebieg rozmów przedstawicieli KKP NSZZ "Solidarność" z komisją rządową PRL na temat praworządności i więźniów politycznych;
- Maria Moczulska mówiła o aktualnej sytuacji jej męża i pozostałych więzionych członkach KPN, a Narcyz Kowalczyk - brat Jerzego i Ryszarda, odbywających karę 25 lat więzienia, przedstawił starania własne i społeczne / w tym Związku Literatów Polskich / o ich ułaskawienie przez Radę Państwa PRL;
- ks. Stanisław Małkowski odczytał "Wezwanie" w sprawie więzionych za postawy wynikające z przekonań religijnych, zaaprobowane w wyniku głosowania przez zebranych;
- Dariusz Kobzdej przedstawił projekt uchwały "O celach działania komitetów obrony więźniów politycznych". Wojciech Ziemiński przedstawił projekt uchwały o powołaniu roboczej komisji koordynacyjnej wszystkich komitetów.

Po dyskusji przyjęto w głosowaniu uchwałę: "O celach działania komitetów", następnie Ogólnopolski Zjazd Komitetów Obrony Więźniów Politycznych powołał roboczą komisję koordynacyjną. W skład tej grupy, w wyniku głosowania weszli:

- z Gdańska - Dariusz Kobzdej,
 - z Katowic - Teresa Baranowska,
 - z Warszawy - Waldemar Dzimak, Emil Morgiewicz, Lech Sokołowski, Wojciech Ziemiński oraz
 - przedstawiciel Krajowej Komisji Koordynacyjnej - Wojciech Bogaczyk.
- Ponadto zdecydowano włączyć do tej grupy członków rodzin uwięzionych: Krzysztofa Goławskiego, Karinę Jandziszakową, Narcyza Kowalczyka, Marię Moczulską, Halinę Stańską.

Wybrana do czasu następnego zjazdu robocza komisja koordynacyjna zobligowana jest do uruchomienia biura informacyjnego, w celu gromadzenia i przekazywania wiadomości z całego kraju na temat więźniów politycznych, procesów oraz potrzeb konkretnej pomocy aresztowanym i skazanym, a także do wydawania biuletynu dokumentacyjnego.

Po zakończeniu odbyła się msza św. w katedrze św. Jana w intencji Ojczyzny bez więźniów politycznych, którą odprawił ks. Stanisław Małkowski. W homilii, nawiązując do rocznicy powiedział, że dzień 9 maja 1945r. nie dla wszystkich oznacza koniec wojny i okupacji, koniec walki o wolność i kres cierpień. Chrystusa Zwykłego - wyzwolenia poprzez więzienie.

UCHWAŁA I OGÓLNOPOLSKIEGO ZJAZDU KOMITETÓW OBRONY WIĘZIONYCH ZA
PRZEKONANIA o celach działania w oparciu o punkt 3 i 4 porozumienia
gdańskiego z 31.08.1980r.

Kierując się nadzwyczajną potrzebą zwartości i determinacji całego narodu polskiego w walce o ocalenie publiczne i narodowe oraz pragnieniem Polski sprawiedliwej, wolnej, silnej i niepodległej, powołując się na powszechną Deklarację Praw Człowieka, Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych oraz porozumienia z sierpnia 1980 r., a także w oparciu o obowiązujące w PRL pozostałe akty prawne i umowy społeczne gwarantujące obywatelom wolność, narodowi suwerenność i państwu niepodległość w ramach walki z represjami za przekonania i za niezależną działalność społeczno-polityczną w PRL, żądamy:

1. natychmiastowej rewizji wyroku sądowego skazującego braci Jerzego i Ryszarda Kowalczyków na 25 lat więzienia i uwolnienia ich;
2. natychmiastowego uchylenia aresztu tymczasowego i anulowania aktu oskarżenia wobec Roberta Leszka Moczulskiego, Romualda Szeremietiewa, Tadeusza Stańskiego i Tadeusza Jandziszaka;
3. natychmiastowego uchylenia aresztu tymczasowego i umorzenia śledztwa prowadzonego wobec Krzysztofa Bzdyla i Zygmunta Goławskiego;
4. natychmiastowego umorzenia śledztwa prowadzonego przeciw Wojciechowi Ziemińskiemu i Jerzemu Sychutowi oraz studentom KUL-u - Piotrowi Opoździe i Piotrowi Szczudłowskiemu postawionym w stan podejrzenia za wygłoszenie patriotycznych przemówień podczas manifestacji w Lublinie pod pomnikiem Unii Lubelskiej w dniu 11 listopada 1980 r.;
5. natychmiastowego zaprzestania dyskryminacji i represji wobec uczestników ruchu opozycji demokratycznej powstałego po czerwcu 1976r.;
6. natychmiastowego zaprzestania dyskryminacji i represji wobec niezależnego zawodowego ruchu związkowego i członków tego ruchu;
7. pociągnięcia do odpowiedzialności karnej sprawców zbrodni popełnionych w czerwcu 1956r., w grudniu 1970r., oraz wszystkich innych zbrodni i represji politycznych dokonanych w naszym kraju;
8. przeprowadzenia weryfikacji wszystkich procesów politycznych od 1944r. do chwili obecnej, zrehabilitowania niewinnie skazanych, wypłacenia odszkodowań ofiarom lub ich rodzinom, pociągnięcia do odpowiedzialności karnej pracowników wymiaru sprawiedliwości biorących udział w sfirowanych procesach oraz ich politycznych mocodawców;
9. dokonania nowelizacji w oparciu o powszechną Deklarację Praw Człowieka, Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych, zgodnie z duchem porozumień sierpniowych - całego systemu prawa obowiązującego obecnie w PRL;
10. przywrócenia praworządności i równości wobec prawa m.in. poprzez ogłoszenie szerokiej amnestii;
11. reaktywowanie Stowarzyszenia Pomocy Uwięzionym- "Patronat", co jest jednoznaczne z oddaniem systemu więziennictwa w PRL pod kontrolę społeczeństwa;
12. zniesienie kary śmierci.

Osobom i ugrupowaniom represjonowanym za przekonania i za niezależną działalność społeczno - polityczną zarzuca się głównie łamanie Konstytucji PRL, znieważanie organów państwowych i organizacji politycznych, poniżanie narodu polskiego, ustroju PRL oraz naczelnych organów władzy, przynależność do związków przestępczych, wydawanie pism poza cenzurą, a nawet dążność do pozbawienia niepodległości PRL. Stawianie tego rodzaju zarzutów polskim patriotom, szczególnie w obecnej sytuacji, jest niedopuszczalne.

Podstawowym warunkiem spokojnego życia i wydajnej pracy jest pełne poczucie sprawiedliwości, bezpieczeństwa i ładu społecznego. Tymczasem, wbrew deklaracjom władz PRL, w naszym kraju represjonuje się nadal ludzi za ich przekonania, nadal więzi się i represjonuje patriotów, którzy jako pierwsi mieli odwagę podjąć walkę o poprawę losu narodu polskiego. Nadal grozi się procesami politycznymi Polakom za ich patriotyzm. Co więcej, nasilają swoją destrukcyjną działalność siły, które chcą zepchnąć

cały naród do stanu sprzed sierpnia 1980r. Drastycznym tego przykładem jest prowokacja dokonana wobec przedstawicieli NSZZ "Solidarność" w Bydgoszczy 19 marca 1981r. Temu wszystkiemu trzeba położyć kres.

Pierwszorzędną i nagłą potrzebą dla przestrzegania wolności obywatelskich jest uwolnienie więźniów politycznych oraz zaprzestanie represji za przekonania i za niezależną działalność społeczno - polityczną. Ponadto w pełni popieramy stanowisko NSZZ "Solidarność" uchwalone na posiedzeniu KKP w dniu 10 kwietnia 1981r. w sprawie praworządności i więźniów politycznych.

UCHWAŁA.

Zebrani na Ogólnopolskim Zjeździe Regionalnych i Uczelnianych Komitetów Obrony Więźniów Politycznych popierają myśl utworzenia "Stowarzyszenia pomocy uwięzionym i ich rodzinom- "Patronat".

Domagamy się od władz PRL szybkiego zarejestrowania statutu "Patronatu" złożonego przez Komitet Założycielski w Urzędzie Miasta Stołecznego Warszawy w dniu 22 listopada 1980 roku.

Warszawa, 9 maja 1981r.

Ogólnopolski Zjazd Regionalnych i Uczelnianych Komitetów Obrony Więźniów Politycznych

"Bezsilność państwu daje ten, co karzącą dłoń sprawiedliwości zatrzymuje, a uczciwą i honorową pracę dla państwa przez to co najmniej odłabia jeśli nie demoralizuje"

(J. PIŁSUDSKI)

UCHWAŁA KRAJOWEJ KOMISJI KOORDYNACYJNEJ NACZELNEGO ZRZESZENIA STUDENTÓW w sprawie więźniów politycznych

W związku z negatywną postawą władz i stanowczą odmową podjęcia jakichkolwiek działań przez ministra NSZWiT, przewodniczący komisji d/s kontaktów z organizacjami studenckimi - KKK NZS zaleca rozpoczęcie akcji protestacyjnej na rzecz uwolnienia więźniów politycznych.

- Plan akcji protestacyjnej na rzecz uwolnienia więźniów politycznych:
1. Organizacje uczelniane wzmogą działalność informacyjno - propagandową. Prezydium KKK umożliwi spotkania z osobami kompetentnymi w sprawie więźniów politycznych. Zgłoszenia terminów spotkań prosimy kierować do Wojciecha Bogaczyka, Warszawa, tel. 218-055.
 2. Reprezentacje NZS w senatach poszczególnych uczelni postawią pod głosowanie projekt rezolucji żądającej uwolnienia więźniów politycznych, w tym: także amnestii dla braci KOWALCZYKÓW. Odpis uchwalonych rezolucji prosimy natychmiast wysłać do Sejmu PRL, Rady Państwa, ministra NSZWiT, KKK NZS.
 3. Organizacje uczelniane NZS będą kontynuowały lub przystąpią do działań zmierzających do uwolnienia więźniów politycznych.
 4. Organizacje uczelniane NZS przeprowadzą wiece i pochody protestacyjne.
 5. W czasie trwania akcji protestacyjnej członkowie NZS powinni nosić plakietki z żądaniem uwolnienia więźniów politycznych.
 6. W przypadku ogłoszenia terminu procesu działaczy KPN, KKK na nadzwyczajnym posiedzeniu określi przebieg dalszej akcji protestacyjnej.

Warszawa, 2 maja 1981r.

Krajowa Komisja Koordynacyjna
Niezależnego Zrzeszenia Studentów

WEZWANIE.

Zwracamy się z prośbą do rodzin osób skazanych na kary pozbawienia wolności za postawy wynikające z przekonań religijnych o informowanie Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania o losie ich bliskich. Chodzi szczególnie o osoby pełniące służbę w siłach zbrojnych, a skazane za odmowę wykonania rozkazu sprzecznego z ich sumieniem, np. za odmowę wzięcia broni do ręki. Był czas, kiedy badaczy Pisma Świętego, świadków Jehowy i innych nagminnie skazywano za taką odmowę na paroletnie kary więzienia. Obecnie, po odbyciu kary, bierze się ich ponownie do przymusowej służby wojskowej.

Zwracamy się do Sejmu PRL o wydanie odpowiedniej ustawy, umożliwiającej tym obywatelom pełnienie służby wojskowej w służbie zdrowia, zgodnie z humanitarną praktyką ludzi wolnych.

Warszawa, 9 maja 1981r.

Ogólnopolski Zjazd Regionalnych
i Uczelnianych Komitetów Obrony
Więźniów Politycznych

Z OSTATNIEJ CHWILI.

Dnia 25.05.1981r. odbędzie się **M A R S Z P O K O J U** poprzedzony mszą św. o godz. 17⁰⁰ na Starym Rynku. O szczegółach informują przewodniczący Komisji Zakładowych NSZZ "Solidarność" oraz plakaty.

Wszystkie zdjęcia pochodzą z spotkania z panią Moczulską w sali ZPO "Modus" w dniu 16.05. 1981r

Foto G. Lewandowski

Redaguje zespół: Irena Maciejewska, Irena Najdowska, Andrzej Piotrowicz, Piotr Kruczyński.